

GENERALFORSAMLING FRDK 2017

Beretning ved formand Hans Dahm:

Indledning:

I dag holder vi foreningens 18. generalforsamling.

Hvad var det for tanker vi gjorde os dengang det hele startede? For mit eget vedkommende var det en tur til Horsch i Sydtyskland, som lukkede mine øjne op for hvad, der foregik i jorden. Hold da op, hvor var det en øjenåbner for mig. Firmanavn eller farve var lige meget, det var det, at fokus blev rettet mod det, der sker i jorden. Så var det muligt at dyrke sund jord. Det var muligt at gøre noget aktivt for at sikre dyrkningssikkerheden på jorden uden, at det så ud til at gå ud over økonomien. Jeg har altid interesseret mig for planteavl, så her var der virkelig en spændende faglig udfordring.

Når vi så dannede FRDK, var det jo fordi, vi ville sikre vores medlemmer en faglig viden, som var svær at finde andre steder i Danmark. Ligeledes skulle vi finde noget viden i udlandet, som kunne bruges på vores breddegrader.

Her kommer shopFRDK ind. Vi har hentet rigtig meget viden i Tyskland, hvad angår blanding af efterafgrøder. Nu mangler vi bare at få lov til at blande bælgssæd i vores efterafgrøder. Vi ved, at bælgssæd rummer mange fordele, og vi ved også, at Aarhus Universitet arbejder på et svar til myndighederne omkring bælgssæd i efterafgrøderne.

Vi prøver i dag i foreningen at give vores dyrkningskoncept et positivt image ved at påvirke medier, foreninger og politikere mfl.

Det er vigtigt for os, at der er stor rummelighed i foreningen. Fra den landmand, der tænker på at droppe ploven og harver i stedet for til de, som gør det ypperste, nemlig holder jorden dækket hele tiden og roder mindst mulig i den, er der et stort spring.

FRDK er en forening for alle, der interesserer sig det mindste for pløjefri dyrkning, reduceret jordbearbejdning eller Conservation Agriculture (CA), hvad enten det er med kunstgødning og planteværn eller uden. Og det forhindrer ikke, at CA er det ypperste, som giver de fleste fordele for såvel landmand som miljøet. Vi siger nemlig ikke, hvad medlemmerne skal, det beslutter de helt selv. Vi lægger faglige muligheder frem.

Medlemstal:

Det totale medlemstal pr. 30. november 2016 var 513. Et flot tal, som selvfølgelig kan blive større.

Af de 513 medlemmer, fik vi i november 41 prøvemedlemsskaber. Dem opsamlede vi på de to møder, der markerede afslutningen på OptiTill projektet. Så 30. november 2016 havde vi 472 betalende medlemmer. Altså et færre end på samme tidspunkt i 2015.

ShopFRDK har genereret 18 nye medlemsskaber, mens den havde åben i februar måned i år.

Og så håber vi, at mange af prøve-medlemmerne vil fortsætte som rigtige medlemmer i fremtiden. Det kan jo være, at den nye bestyrelse vil belønne betalende medlem nr. 500?

Da der er ændret i måden at opgøre antal medlemmer på, kan vi ikke umiddelbart sammenligne med tidligere år. Tallene fordeler sig i år som følger: Aktive landmænd 332, aktive firmaer 101, udenlandske landmænd 21 og udenlandske firmaer 18.

Det er jo klart, det har en betydning, hvor store vi er med hensyn til antal medlemmer. I forhold til annoncørerne i vores medlemsblad er det vigtigt, vi kan fortælle dem, at deres annoncering kommer ud til en stor, veldefineret målgruppe. Ligeledes er der mange politikere, embedsmænd og andre foreninger, der spørger til, hvor stor vores forening er. Som I sikkert læste i januar-udgaven af FRDKnyt, troede Simon Kollerup fra Socialdemokratiet, at det, vi har gang i, er "noget nyt hippie-agtigt for en lille minoritet". Så er det jo rart at kunne fortælle ham, at vi er knapt 500 dygtige, professionelle landmænd, der tager dette dybt seriøst.

Økonomi:

Som I vil se i regnskabet senere, så leverer vi et nulresultat.

Overordnet set er det et tilfredsstillende resultat, da vi jo ikke er sat i verden for at tjene en masse penge. Omvendt kan vi jo godt bruge en masse penge, da vi syntes, der er så mange steder, vi kan gøre gavn for jer medlemmer. Sagt med andre ord, så kikker vi jo lidt i kassen for at se, hvor højt et aktivitetsniveau, vi kan opretholde i forhold til den indtjening, vi har.

Bestyrelsen besluttede i foråret 2016 at skifte bogholderi fra LMO til Agrovi. Denne flytning skyldes blandt andet, at vores faste bogholder skiftede job, og vi besluttede derfor at tage tilbud ind på opgaven. Denne proces med, at en medarbejder holdt, og en ny tog over, inden hele arbejdsopgaven blev flyttet til et nyt firma, skabte lidt turbolens.

Herfra skal lyde en tak til Helle Christensen og Niels Eghøj fra Agrovi for en kæmpe indsats for at få arbejdsgangene op at køre igen.

Efterafgrøder og shopFRDK:

ShopFRDK solgte i 2016 hele 121 tons vildt- og efterafgrødefrø svarende til en omsætning på godt 2,3 millioner kroner.

Af nye kunder kom der tre fra Rumænien, som købte omkring 19 tons i alt.

Vi tror, at en mindre nedgang i omsætning skyldtes, at mange landmænd ikke nåede at så alt det, de ville i august 2015 og derfor lå med et lager af frø. Ligeledes er der en øget konkurrence fra frøfirmaerne og grovvarebranchen. Vi fornemmer, at medlemmerne af FRDK, der også producerer græsfrø til frøfirmaerne,

foretrækker at købe efterafgrøder igennem deres frøfirma. De giver længere kredit end shopFRDK, og varen kan bestilles senere.

Vi håber på deres vegne, at de får efterafgrøderne til samme eller billigere pris som i shopFRDK. Præcis derfor har FRDK en mission med salg af vildt- mellem- og efterafgrøder.

Det faglige arbejde:

Det er jo ingen hemmelighed, at vi i FRDK syntes, det er ret begrænset hvad, der er lavet af gode forsøg i Danmark, som kan bruges til noget udover OptiTill og OptiPlant.

Derfor er det jo dejligt, at kunne stå her og fortælle, at "Inspiration og vejledning til pløjefri dyrkning" nu er færdig og ligger på Landbrugsinfo til fri download. Det har været et flot projekt, der har givet meget ny, nyttig viden til alle os, der interesserer os for reduceret jordbearbejdning og Conservation Agriculture. Der har været et godt, bredt samarbejde mellem Aarhus Universitet, LMO, Seges, CTF Europe og FRDK. Jeg er sikker på, at rapporten er velegnet til både de erfarne landmænd, de mindre erfarne, landbrugsskoleeleverne/lærerne, konsulenter, forskere og alle andre, der er interesseret i vores dyrkningssystem i dets mange facetter.

Vi vil hurtigst muligt lægge den ind på FRDK's hjemmeside, så kan i også finde den der. Det, tror jeg, er nemmere end på LandbrugsInfo.

Udover at have brugt tid på denne vejledning har vores projektchef, Hans Henrik Pedersen, medvirket i projektansøgninger og i at opbygge netværker. Kampen om projektmidler er hård, men efter 10 forgæves ansøgninger er det glædeligt, at FRDK nu er kommet gennem nåleøjet som deltager i et stort EU-projekt, der skal arbejde med metoder til ukrudtsbekæmpelse med lavt kemiforbrug. Vi ser frem til, at dette projekt kan medvirke til at modbevise myten om, at pløjefri dyrkning nødvendigvis medfører et øget behov for at sprøjte. Projektet, der har flere end 40 internationale partnere, starter 1. april i år og ledes af Per Kudsk fra Aarhus Universitet, Forskningscenter Flakkebjerg. FRDK's rolle bliver primært at medvirke til at drive to pløjefri demonstrations-arealer, der skal findes i nærheden af Flakkebjerg.

Vi har lige nu desuden tre gode ansøgninger under behandling, heraf er to EU-ansøgninger udarbejdet sammen med ECAF. Vi er også med i en større GUDP-ansøgning, der skal indsendes om 14 dage, og som skal følge op på OptiTill projektet, som jo lige er sluttet. OptiTill-projektet har klart medført en øget interesse for pløjefri dyrkning og for direkte såning. Det er primært sket gennem markarrangementer og de mange videoklip, der er lavet af LMO og SEGES.

Apropos forsøg, så har Foulum og Flakkebjerg spurgt, om vores næstformand, Søren Ilsøe, vil være med til at udforme nogle nye Cents-forsøg. Med Søren's viden omkring dette emne tror vi på, at forsøgene bliver tidssvarende og lig det, der sker i praksis ude hos os landmænd.

Faglighed versus politik:

Vi har tidligere hørt kritik for både at være for politiske og for ikke at være politiske. Men vores mål er at påpege det faglige – og det kan nogle gange virke politisk at gøre det.

For eksempel, når vi bebrejder de, der har med økologi at gøre for at anprise sig selv for egenskaber, som økologien ikke har på nuværende tidspunkt. Jeg tænker på klimateffekten, udvaskningen af kvælstof og

biodiversiteten i agerlandet. Det er eksempelvis manipulation, når det bliver påstået, at klimaeffekten skal måles pr. hektar og ikke pr. produceret enhed. En økologisk ko skal jo have den samme mængde energi fra sit foder for at producere et kg mælk som en konventionel ko skal. Og så stiger klimabelastningen, når der produceres mindre pr. ha.

Når det er sagt, vil jeg gerne kraftigt understrege, at vi også er tilhængere af, at naturlige processer bidrager så meget som muligt til dyrkningen af jorden. Hvorfor bruge stål, hvis jordbundsorganismer kan give en endnu bedre jordstruktur, større dyrkningssikkerhed og maksimal biodiversitet i agerlandet?

Vi har således overhovedet ikke noget mod økologien som sådan, men vi anfægter, at forbrugeren ikke kender hele sandheden, og derfor lovpriser økologien på et falsk grundlag. Vi har også flere medlemmer, der dyrker økologisk, ja selv et bestyrelsesmedlem.

Vi har været i kontakt med Økologisk Landsforening omkring samarbejde - især i regi af shopFRDK.

Kommunikation og lobbyarbejde:

FRDKnyt udkommer fortsat seks gange årligt og giver os mange faglige informationer. Desuden har der i løbet af det seneste års tid været en del interviews og artikler omkring mulighederne for at gøre pløjefri dyrkning og CA til en del af den førte landbrugspolitik i såvel Danmark som EU.

Vi ønsker, at vi som landmænd skal have en gulerod, et økonomisk incitament, til at dyrke mere miljøvenligt. Altså at høste fordele af at bevæge os i retning af et mere miljøvenligt landbrug. For vi ved jo, at politikerne ønsker et landbrug, der bidrager til et bedre miljø. Vi oplever også, at en del af dem hælder til den anskuelse, at økologi er det eneste, der dur.

Udfordringen for de fleste politikere er bare, at de ikke har tid til at sætte sig ordentlig ind i den "sande" varedeklaration for dyrkningssystemerne.

Og vores system kender de fleste af dem ikke ret meget til. Det vil vi gerne lave om på, og det ser ud til at lykkes. Således har vi fået meget positive tilbagemeldinger fra Ida Auken fra Det Radikale Venstre, Carsten Bach fra Liberal Alliance, Simon Kollerup fra Socialdemokratiet og Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti.

De to sidstnævnte kommer på et fælles besøg hos bestyrelsesmedlem Torben Bay Jørgensen den 28. marts for at opleve, hvordan vores dyrkningsprincip fungerer i praksis. Carsten Bach fra Liberal Alliance vil besøge mig den 3. april med samme formål.

FRDKnyhedsbrevet udsendes omkring 35 gange årligt med aktuelt fagligt indhold og orientering om kommende pløjefri aktiviteter. Vi har skiftet faglig tovholder det seneste år, og det er nu bestyrelsesmedlem og konsulent Søren Søndergaard, der har den opgave. Bente Andersen ønskede at stoppe med denne opgave, og vi skylder hende en stor tak for det arbejde, hun har lagt i det igennem mange år.

Efter rigtig langt tilløb og mange diskussioner i bestyrelsen har vi fået en ny FRDK hjemmeside, som vi håber, I vil tage godt imod. Den er mere overskuelig end den tidligere. Og måske endnu vigtigere, er den nemmere at lægge noget nyt op på for dem, der skal det. Så kan vores hjemmeside blive et større aktiv både for jer medlemmer og for dem, der ønsker at vide mere om os.

Vi har også en hjemmeside, der handler om Conservation Agriculture. Det er meningen, den udelukkende skal fungere som et virtuelt bibliotek for alle, der ønsker at vide mere om det ypperste inden for dyrkning af jorden. Tanken er således, at den både skal indeholde dansk og internationalt materiale eller links til dette.

I løbet af 2016 har vi også udsendt et mindre antal pressemeddelelser, hvor vi har haft nogle budskaber, vi mente, andre skulle kende til. Nogle vil måske mene, at vi burde være mere aktive på den front og andre det modsatte. Men fakta er, at vi har begrænsede resurser, og desuden mener vi, at der skal være substans i det, vi sender ud.

Den 20. april 2016 bragte Kristelig Dagblad en kronik med titlen "Styrk den bæredygtige dyrkning af landbrugsjorden", og kronikredaktøren skrev selv denne opsummering af indholdet: "Hop ned af de skamrede kæpheste og begynd at tænke nyt på et bredt politisk grundlag omkring måden at drive den danske landbrugsjord på. Der mangler stadig væsentlige elementer i landbrugspakken, hvis virkemidler sagligt kan nytænkes med henblik på at nå størst muligt bæredygtighed".

Samme dag, altså den 20. april, havde FRDK også foretræde for Folketingets miljø- og fødevareudvalg. Søren Ilsøe og jeg fik 15 minutter, hvor vi fremlagde hvad vores dyrkningssystem kan for miljøet, biodiversiteten, udvaskning m.m. Jeg har sjældent oplevet Søren høre så mange plancher igennem på så kort tid. Dog var der tid til to korte spørgsmål fra de cirka 10 politikere, der hørte på. Og det ene spørgsmål var selvfølgelig, hvad vi sagde til, at vi brugte mere kemi i vores dyrkningssystem. Vores indtryk var, at politikerne fik en god introduktion til det, vi står for.

Tæt op under jul inviterede vi forskerne Jørgen E. Olesen, Bent Tolstrup Christensen og Lars Munkholm fra Aarhus Universitet til et møde med henblik på at skabe konstruktiv dialog mellem dem og os. Ikke fordi, vi har haft en dårlig dialog. Men fordi vi mente, at vi skulle prøve at forstå hinandens synspunkter endnu bedre. Det lykkes også at skabe en endnu bedre forståelse, og jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde med forskerne ved Aarhus Universitet, som jo også har betjeningen af myndighederne i faglige spørgsmål. Så deres arbejde har stor betydning for hvad, politikerne ønsker at være med til.

ECAF:

Søren Ilsøe er stadigvæk vores mand i ECAF. Han i øjeblikket næstformand, og vi har indstillet ham til en ny periode på denne post i ECAF. Der skal være valg senere på ugen.

Søren beretter, at på det årlige møde i ECAF, som blev holdt i marts 2016 hos Tony Reynolds fra England, gik en del af snakken på godkendelsen af glyphosat i EU-parlamentet. Der er stor modstand mod glyphosat og kemifirmaerne i EU-parlamentet, og der er ingen, der taler landbrugets behov i denne sag. ECAF har henvendt sig til de politikere i EU-parlamentet, som kender til CA-systemet og argumenteret om stigende dieselforbrug og øget pesticidforbrug, hvis glyphosat bliver forbudt. Desuden er der argumenteret for, at et forbud vil betyde, at biodiversiteten forringes ved en intensiv jordbearbejdning som erstatning for brugen af glyphosat.

England har fået dannet en forening igen, som hedder CA-UK. Det er Tony Reynolds, der har været primus motor for opstarten af den.

Der har været afholdt et seminar om Conservation Agriculture i Bruxelles i januar, hvor Søren deltog. Og tilbage i juni måned var Søren også i Bruxelles for at promovere CA for en skare af beslutningstagere.

Studieture:

Som tidligere år havde vi i 2016 også kurser/studieture til udlandet. I det forgangne år til Finland med besøg hos blandt andet Multiva, et statsligt forskningsinstitut, Yara og et par landmænd. Meldingen var, at de deroppe på mange fronter er længere fremme, end vi er i Danmark med hensyn til pløjefri dyrkning.

Her i 2017 er der foreløbig udbudt to kurser, nemlig til Skotland efterfulgt af England. Man kan vælge en af delene eller begge efter behag. Begge steder er der spændende faglige besøg, og desuden Groundswell Show, hvor der bliver en masse faglige indlæg. Disse er dog ikke offentliggjort endnu, men vil blive sendt ud, lige så snart de er offentliggjort. Da der er begrænsning på antal gæster til dette arrangement, håber vi på en tidlig tilmelding for at sikre plads til alle. Senere i år vil vi efter alt at dømme udbyde endnu et kursus, som bliver i Frankrig

Afslutning:

Det var så foreningens 18. beretning og min 13. beretning. Som I sikkert har læst i indkaldelsen til generalforsamlingen, så genopstiller jeg ikke. Jeg har været medlem af bestyrelsen siden foreningen startede en varm sommerdag i juli 1999. Jeg fornemmer, at beretningen bliver længere og længere, jo flere år jeg øver mig. Så hvis I ikke skal falde i søvn i fremtiden, så er det vist på tide, jeg holder som formand.

Foreningen skal udvikle sig, den skal løfte sig til nye højder. Der skal tages nye spændende beslutninger, og det syntes jeg, den skal med nogle nye øjne på formandsposten. Derfor har jeg valgt at stoppe nu.

Det er været rigtig spændende at være med til at tegne denne forening. Jeg har mødt rigtig mange mennesker, som har beriget mig med deres viden, gå på mod, optimisme, viljen til at prøve noget nyt og se positivt på mulighederne. Alle de steder, hvor vi er kommet frem, er vi blevet mødt af folk, der har lyttet til vores budskaber, og mange har syntes, det har lydt spændende. Der, hvor vi har mødt mest skepsis, er faktisk fra vores kollegaer, der pløjer. Men som tiden er gået, er mange alligevel begyndt at nikke anerkendende.

Nu har 13 år som formand næsten været en lang dans på roser. Der har været enkelte tidpunkter, hvor vi i bestyrelsen syntes, det har været op ad bakke. Men der syntes jeg, alle i bestyrelsen har været gode til at rykke lidt tættere sammen og få kæmpet noget gejst ind i fællesskabet, så det hurtigt igen føltes som en dans på roser.

Tak til den nuværende bestyrelse for et konstruktivt samarbejde og kammeratskab. Jeg har altid glædet mig til vores bestyrelsesmøder. Der har altid været en livlig debat, og jeg har kæmpet med at få afsluttet dagsordenen inden for tidsrammen.

Også en stor tak til vores ansatte. Da jeg begyndte som formand, var det tante 1 og tante 2, kan I huske dem? Lis Brinch-Møller og Bente Andersen. I dag har vi Lisbet Olesen, Jacob W. Nymand, Niels Damgaard Hansen og Hans Henrik Pedersen. Tak til jer for mange telefonsamtaler og mails. I bidrager i høj grad til, at denne forening kører så godt.